

влиянието на буржоазните теоретици на математическата статистика и даже буржоазната политическа икономия, при това тези влияния са налице не само в работите на западноевропейските теоретици, но и проникват в работите на цял ред техни епигони в СССР. Преди да преминем към анализа на положението, ние сме длъжни да отбележим едно много важно обстоятелство. Ако някой непосветен в индексната премъдрост човек пожелае да получи отговор на въпроса каква именно форма на средната трябва да се приложи за изчисляването на индекса (става дума за IN(T1) - X. B.) и се обърне по този повод към редица теоретици и цял ред от ръководства и учебници, то отговорът ще е извънредно неопределен. От едни теоретици той ще научи, че най-добрата форма на индекса е средната геометрична. Други отговарят, че тази форма е средната аритметична. Трети казват, че е средната хармонична, четвърти посочват агрегатната форма на индекса, пети и шести препоръчват модата или медианата. Намират се накрая такива много видни теоретици, които препоръчват най-сложни, така наречени кръстосани формули, състоящи се от цял ред прости формули, взети в определени комбинации. (...) В заключение следва да отбележим, че възторженото отношение към геометричния индекс на задграничната буржоазна наука е намерило маса последователи сред буржоазните учени в СССР. "Най-авторитетните" от тези последователи на буржоазната индексна теория в последно време са обявени за вредители. Достатъчно е да спомена цялата вредителска компания на Кондратиевци, групирали се около конюнктурния институт, и т.н. Приложението на геометричния индекс в техни ръце стана пряко оръдие на вредителството в работата по пренамялането на действителните темпове на социалистическото строителство в СССР" (Старовский, 1930, с. 212-255)².

След тази тирада В. Старовский щеше да избере буржоазния IN(T1)₄ за най-точен скоростомер на инфлационните процеси.

Ако W. Leontief (1906-1999) беше жив, щеше да заяви това, което е оставил черно на бяло на 31 години: "Всички усилия да се реши проблемът за теоретичните индекси досега са били напълно безуспешни. Твърде вероятно е да се докаже, че концепцията е абсолютно ирационална (подч. от мен)" (Леонтиев, 1994, с. 81)³.

² Последствията на т. нар. социалистическа индексна теория са ужасяващи: учените Н. Д. Кондратьев, А. А. Карпов, И. О. Дик и др. са убити; Я. П. Герчук и др. са безследно изчезнали; Н. С. Четвериков, И. Н. Леонтьев и др. са изпратени в лагерите на ГУЛАГ за срок от 2 до 4 години. По-подробно по случая вж. О конъюнктурной статистике 20-х годов. Экономика и математические методы, 1989, Том XXV, вып. 3, с. 423-434.

³ Забележете, че хипотезата на W. Leontief за абсолютна ирационалност на index numbers е хипотеза за *error fundamentalis*.